

SAMENWERKENDE OPLEIDINGEN TOT
SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE NEDERLAND

www.soon.nl

JAARVERSLAG 2021

Klik **hier** voor een video

[Klik hier voor meer beelden](#)

Inhoudsopgave

Ga direct naar:

> SOON: Blijvende kwaliteit in samenwerking	3
> Ambities in 2021	4
> Resultaten programma's en projecten 2021	6
> Samenwerkingspartners	14
> Organisatie SOON	15
> Financiële resultaten	16
> Ontwikkelingen 2022	17
> Risicoparagraaf en impact COVID-19	20

SOON: Blijvende kwaliteit in samenwerking

'Bij het verschijnen van het jaarverslag 2020, schreef ik over de enorme impact die de verspreiding van het COVID-19-virus had op de samenleving en dus ook op SOON. In 2021 waren wij allen hoopvol gestemd over de introductie en toepassing van de vaccins. Maar er kwam toch weer een lockdown aan het einde van het jaar. COVID-19 blijkt een langduriger effect op de samenleving te hebben. En blijft daarmee langer een beroep doen op het aanpassingsvermogen van organisaties en medewerkers. Begrijpelijkerwijs dreigt covid-moeheid te ontstaan.

Dan is het des te indrukwekkender hoe afgelopen jaar medewerkers, aios en opleiders met veel gedrevenheid, veerkracht en energie een fraai resultaat hebben neergezet. De inzet is onverminderd hoog geweest om door te kunnen leren en ontwikkelen. Als voorzitter kijk ik met trots naar ieders bijdrage aan de enorme resultaten. Dit kan alleen maar als er een solide basis is met een goede voedingsbodem en de blijvende bereidheid om te groeien en te laten groeien!

Een paar hoogtepunten van trots die ik hier expliciet wil noemen:

- *De kwaliteit van de gehele opleiding op alle vijf de instituten is een sterke basis.*

- *Een kleine groei in het aantal aanmeldingen in 2021 voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. SOON zet zich samen met de instituten, opleiders, specialisten en aios in om met vele activiteiten bekendheid aan ons mooie vak te geven en om factoren te beïnvloeden die positief kunnen bijdragen aan méér aanmeldingen voor de opleiding.*
- *De instituten van Groningen en Maastricht zijn volop in ontwikkeling. Hun inpassing binnen SOON en het bestuur is vlekkeloos verlopen en hun nieuwe blik is een verrijking in de discussies die gevoerd worden.*
- *De waardering voor het landelijk cursorisch onderwijs, de kaderopleiding opleiden en de kennistoetsen blijft onverminderd hoog.*
- *Samen zijn we gestart met de herziening van het landelijk opleidingsplan. Dit laat zien dat ons vak groeit en zich ontwikkelt en we de opleiding hierop blijven aanpassen.*
- *Resultaten van SOON en de opleidingsinstituten benutten voor profilering.*

- *Gespreks- en samenwerkingspartner zijn voor veldpartijen.*

SOON bestaat inmiddels 12,5 jaar! Al die jaren faciliteert en stimuleert SOON de samenwerking tussen de opleidingsinstituten voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Een goede profilering van de opleiding en het vak van de ouderengeneeskunde blijft ook in de toekomst noodzakelijk, evenals bestendiging en ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Naast de basis binnen SOON, moet er ook een goede basis zijn voor de samenwerking met al onze partners. En als voorzitter heb ik meer dan overtuigend geproefd dat die er is. Dat is een compliment waard aan al onze samenwerkingspartners, dus aan jou als lezer van dit jaarverslag. Het bewijst eens te meer dat 'samenwerking' méér is dan 'samen werken'. Bedankt voor jouw betrokkenheid en inzet aan onze gezamenlijke doelen.

Namens bestuur, directie en het hele team van SOON wens ik je veel leesplezier met dit jaarverslag en de daarin beschreven fraaie resultaten!

Raymond van de Walle,
bestuursvoorzitter SOON

1 Ambities in 2021

SOON heeft een jaarplan, waarin de ambities onze gezamenlijke dromen weergeven. Deze ambities hebben we vertaald naar doelstellingen: hoe maken we onze dromen concreet en meetbaar? Vervolgens hebben we strategieën geformuleerd, waarin staat hoe we de ambities kunnen realiseren. In het dashboard beschrijven we hoe we de voortgang kunnen meten en tot slot formuleren we concrete acties, programma's en projecten om mee aan de slag te gaan.

• Ambitie 1:

Voldoende specialisten ouderengeneeskunde opleiden die de best mogelijk medische zorg verlenen aan kwetsbare ouderen en chronisch zieken.

Hoe realiseert SOON deze ambitie?

Ambitie 1 vertalen we in twee doelen:

Doel 1: De opleidingscapaciteit wordt volledig benut met aios die voldoen aan de selectiecriteria van de toelating tot de opleiding.

Strategie:

- Inbedding van de ouderengeneeskunde in de basisopleiding geneeskunde.
- Voorlichting over en profilering van de opleiding en het vak van specialist ouderengeneeskunde aan geneeskundestudenten en basisartsen.
- Goed gekwalificeerde kandidaat-aios aannemen op basis van uniforme selectiecriteria, geldend voor alle opleidingsinstituten.
- Voor alle aios voldoende en goede opleidingsplaatsen en stageplaatsen (conform het landelijk opleidingsplan) beschikbaar hebben en houden.

Doel 2: Kwalitatief hoogwaardig onderwijs faciliteren dat op een efficiënte manier wordt ontwikkeld en gegeven.

Strategie:

- Onderwijs aanbieden aanvullend op het instituutsonderwijs.
- Aios uitdagen het maximale uit zichzelf en het onderwijs te halen.
- De kwaliteit van het onderwijs continu verbeteren.
- Beschikbaar hebben van professionele en kundige opleiders voor de begeleiding van aios.

1 Ambities in 2021

Voor beide ambities geldt dat de instituten verantwoordelijk zijn voor de opleiding. SOON draagt bij aan een optimale samenwerking tussen de opleidingsinstituten.

- **Ambitie 2:**

De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde leidt op tot vakbekwame toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde.

Hoe bereikt SOON deze ambitie?

Ambitie 2 vertalen we in twee doelen:

Doel 1: Het faciliteren van effectieve en efficiënte samenwerking tussen de vijf opleidingsinstituten.

Strategie:

- Eenduidig beleid in de samenwerking tussen de instituten.
- Goed beeld van de ontwikkelingen op de vijf instituten.
- Overstijgende onderwerpen zo mogelijk bij SOON positioneren en opdrachten en taken vaststellen.
- Instituten/bestuursleden dragen nieuwe/innovatieve ideeën aan.
- Draagvlak voor de samenwerking; daar waar mogelijk medewerkers van de instituten inzetten.

Doel 2: Goede positionering van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde (en daarmee SOON en de opleidingsinstituten) in **en** met het veld om randvoorwaarden en instroom voor de opleiding te monitoren en verbeteren.

Strategie:

- Up-to-date kennis van de ontwikkelingen in de medische vervolgopleidingen.
- Up-to-date kennis van de relevante regelgeving.
- Up-to-date kennis van ontwikkelingen in het veld.
- Up-to-date kennis van de financiering van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde.
- Resultaten van SOON en de opleidingsinstituten benutten voor profilering.
- Gespreks- en samenwerkingspartner voor veldpartijen.

2 Resultaten programma's en projecten 2021

SOON vertaalt de geformuleerde ambities en doelen in concrete programma's en projecten. SOON heeft een aantal vaste programma's gericht op aios, opleiders en werving van nieuwe aios. In 2021 werd er ook gewerkt aan een drietal projecten. Programma- en projectleiders hebben in 2021 regelmatig de voortgang teruggekoppeld aan het bestuur.

Programma's en projecten in 2021

- 2.1 Programma Interstavendag
- 2.2 Programma Kennistoets
- 2.3 Programma Kwaliteitssysteem METIS
- 2.4 Programma Landelijke aiosdag
- 2.5 Programma Landelijke centrale aanmelding
- 2.6 Programma Landelijke curriculumcommissie
- 2.7 Programma Landelijk cursorisch onderwijs
- 2.8 Programma Opleiden Opleiders (KOO, 3L, trainingen opleidingsgroepen)
- 2.9 Programma PR & marketing
- 2.10 Programma STARTclass
- 2.11 Project Blended Onderwijs Opleidingsgroepen (BOO)
- 2.12 Project Onderzoek uitval aios
- 2.13 Project Herziening landelijk opleidingsplan

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.1 Programma Interstavendag

De jaarlijkse SOON-Interstavendag is wegens COVID-19 in 2021 komen te vervallen. Er is geen online-variant aangeboden. Het uitgangspunt van deze dag is elkaar ontmoeten en uitwisselen. Een online dag was, ook door andere omstandigheden, niet wenselijk.

2.2 Programma Kennistoets

In 2021 heeft de landelijke kennistoets plaatsgevonden in juni en december. De toets wordt sinds 2020 door aios vanaf de eigen werkplek gemaakt. Deze werkwijze wordt door aios hoog gewaardeerd.

Elke kennistoets is samengesteld aan de hand van kenmerkende beroepssituaties (KBS) uit het opleidingsplan.

Het medewerkersteam is vernieuwd, met de start van de huidige programmaleider in 2021 en de start van programmamedewerker in 2020. Door het vertrek en de komst van een aantal specialisten ouderengeneeskunde, is de pool van vragenmakers ook gedeeltelijk nieuw. De programmacommissie bestaat uit afgevaardigde specialisten ouderengeneeskunde van elk opleidingsinstituut. Deze is nog niet voltallig.

Tabel:

Getoetste KBS voor de landelijke kennistoetsen 2021

Kennistoetsen 2021	Juni 2021	December 2021
Aantal deelnemers	350	354
Slagingspercentage	90%	84%
Onderwerpen (KBS)	<ul style="list-style-type: none">• De (oudere) patiënt met een doodswens• De (oudere) patiënt met polyfarmacie• De (oudere) benauwde patiënt• De (oudere) patiënt met zintuigproblemen• De (oudere) patiënt met een wond	<ul style="list-style-type: none">• De (oudere) patiënt met buikklachten• De (oudere) patiënt met neurologische uitval• Revalidatie van de (oudere) patiënt met neurologische aandoening; Mondzorg en slikproblemen• De (oudere) patiënt met een verlaagd bewustzijn; Diabetes mellitus• Wet- en regelgeving

2 Resultaten programma's en projecten 2021

[Klik hier voor meer foto's](#)

2.3 Programma Kwaliteitssysteem METIS

METIS is het gezamenlijke kwaliteitssysteem van de opleidingsinstellingen. Het bestaat uit zeven domeinen die belangrijk zijn voor de kwaliteit van de opleiding. Elk domein heeft meerdere subdomeinen, bij elk subdomein horen thema's. Per thema wordt de kwaliteit getoetst met behulp van verschillende indicatoren.

Tijdens de jaarlijkse landelijke uitwisselbijeenkomst in februari 2021 is besloten om METIS in 2021 te gaan herstructureren naar het voorbeeld van GEAR, het kwaliteitssysteem van Huisartsopleiding Nederland, en daarbij ook items uit het kwaliteitskader mee te nemen die nog niet in het huidige METIS waren opgenomen. Voor deze herstructurering is een projectgroep samengesteld met een vertegenwoordiger vanuit ieder opleidingsinstituut. Na input van alle leden, is het uitvoerend werk opgepakt door de vertegenwoordigers vanuit GERION en Maastricht Ouderengeneeskunde. De nieuwe versie wordt in 2022 vastgesteld.

2.4 Programma Landelijke aiosdag

Dit jaar heeft SOON het Verenso-najaarscongres als verplichte onderwijsdag voor aios ouderengeneeskunde aangewezen. Vanwege de coronamaatregelen, was het een online-congres.

Het thema Innovatie stond centraal in een afwisselend programma met plenaire sprekers en workshops. Ruim 350 aios hebben aan deze dag deelgenomen. De algemene waardering voor het congres lag iets lager dan 7,5. Er zijn geen specifieke evaluatiegegevens over de tevredenheid van de deelnemende aios gedeeld met SOON.

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.5 Programma Landelijke centrale aanmelding

Programma Landelijke centrale aanmelding
Kandidaten voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde solliciteren via SOON. Alle sollicitaties komen op deze manier centraal binnen en worden vervolgens direct verdeeld naar het opleidingsinstituut van voorkeur van de kandidaat. In het jaar 2021 waren er 260 opleidingsplaatsen voor het specialisme ouderengeneeskunde. Net als in eerdere jaren zijn er twee sollicitatiemomenten: in het voorjaar (tussen 1 maart en 1 mei) met start opleiding per september en in het najaar (tussen 1 september en 1 november) met start opleiding per maart.

Bij de nieuwe opleidingsinstituten in Groningen en Maastricht, kan men eenmaal per jaar voor de start per september solliciteren.

Bij alle instituten van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde vinden de brievenselectie en de selectiegesprekken op een uniforme wijze en aan de hand van dezelfde criteria plaats.

De instituutsvetegenwoordigers van de selectiecommissies kwamen in maart en oktober online bijeen om de selectieresultaten van het afgelopen jaar met elkaar te bespreken, en de eventuele uitval van aios in de eerste negen maanden van de opleiding te evalueren.

Tabel:

Aantallen aios voor aanmelding en start opleiding ouderengeneeskunde 2021

	Voorjaar 2021	Najaar 2021	Totaal 2021
Aantal deelnemers	55	106	161
Aangenomen/gestart	51	100	151

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.6 Programma landelijke Curriculumcommissie

De landelijke curriculumcommissie heeft als kerntaak het monitoren van de kwaliteit en samenhang van lokaal en landelijk cursorisch onderwijs.

De curriculumcommissie besprak in 2021 de invulling van het lokale en landelijke cursorisch onderwijs aan de hand van de instituutsevaluaties van het cursorisch onderwijs in de basisfase en vervolgfase van de opleiding en de rapportages over het landelijk cursorisch onderwijs. Conclusie is dat aios en docenten overwegend tevreden zijn over het aangeboden cursorisch onderwijs. Binnen de landelijke curriculumcommissie is uitgewisseld hoe het cursorisch onderwijs nog verder versterkt kan worden. Ook is een inventarisatie gemaakt van thema's en onderwerpen die van belang zijn bij de herziening van het landelijk opleidingsplan in 2022.

Tot slot is de verplichte landelijke kennisbronnenlijst van de opleiding geactualiseerd en vergeleken met de kennisbronnenlijst voor de landelijke kennistoets.

2.7 Programma Landelijk cursorisch onderwijs

In 2021 werkten de landelijke curriculumcommissie en de vijf landelijke modulecommissies enthousiast samen aan de kwaliteit, samenhang en uitvoering van het aios curriculum.

De curriculumcommissie bestaat uit vertegenwoordigers van alle opleidingsinstituten, enkele opleiders en enkele aios. De modulecommissies hebben de programma's van de landelijke onderwijsdagen ontwikkeld en hierbij de samenhang met het lokale moduleonderwijs in het oog gehouden. Via halfjaarlijkse rapportages hielden zij de curriculumcommissie op de hoogte van de resultaten.

De landelijke curriculumcommissie en modulecommissies zijn vanuit SOON beleidsmatig ondersteund door de curriculumcoördinator en door de programmacoördinator en programmamedewerker die de ontwikkeling en uitvoering van de landelijke dagen begeleiden.

SOON heeft dit jaar 25 landelijke onderwijsdagen voor aios georganiseerd. De landelijke dagen maken deel uit van het cursorisch onderwijs in de verdiepfase van de opleiding. SOON kan deze dagen alleen realiseren met de enthousiaste inzet van de modulecommissies. Elke commissie bestaat uit inhoudelijk deskundigen van de opleidingsinstituten en een aios. Zij ontwikkelen onderwijsprogramma's over thema's en onderwerpen in de ambulante GGZ, palliatieve zorg, psychogeriatric, somatiek en leiderschap & organisatie. In de commissies wordt nagedacht over inhoud, werkvormen en uit te nodigen

gastprekers. SOON faciliteert de commissies, coördineert en organiseert de onderwijsdagen en werkt daarin samen met Schola Medica. Vanwege de coronamaatregelen werden de meeste onderwijsdagen als online-programma uitgevoerd. In 2021 namen in totaal 1183 aios deel aan het landelijk onderwijs. Zij waardeerden de landelijke dagen met gemiddeld een 8.

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.8 Programma Opleiden Opleiders (KOO, 3L, trainingen opleidingsgroepen)

KaderOpleiding Opleiden

In de KaderOpleiding Opleiden (KOO) bekwamen opleiders voor het specialisme ouderengeneeskunde en arts verstandelijk gehandicapten zich in het opleidingsvak. De KOO bestaat uit vijf modules die over een periode van maximaal vijf jaar gevolgd moeten worden. SOON organiseert elke module in principe twee keer per jaar, in samenwerking met Schola Medica.

In 2021 startten 44 opleiders met de KOO-startmodule. In deze module komen de meest elementaire kennis en vaardigheden voor het opleiden van aios aan de orde. De februari-Startmodule werd online aangeboden. Die van september is in fysieke vorm in Schola Medica verzorgd.

Voor alle modules is in 2021, vanwege de geldende beperkingen, hard gewerkt aan de verdere ontwikkeling van online-draaiboeken. Dit was in 2020 al ingezet. Op basis van de ervaringen met eerdere online-moduledagen zijn de online-draaiboeken aangepast en verbeterd. Een extra module A en een extra module B zijn georganiseerd om de deelnemers van de in 2020 geannuleerde modules alsnog een cursus te bieden.

In 2021 zijn uiteindelijk de volgende KOO-modules verzorgd:

- 4 x **module A** - Begeleiden op de leerwerkplek
- 1 x **module B** - Coachen op competenties
- 1 x **module C** - De opleider als beoordelaar
- 1 x **module D** - Organiseren, samenwerken en professionaliteit

Een opleider mag zichzelf gecertificeerd Kaderarts Opleiden noemen, wanneer hij of zij voor al deze modules een voldoende beoordeling heeft behaald, en zich heeft ingeschreven in het Verenso-register Kaderarts Opleiden. In 2021 zijn **16** KOO-certificaten uitgereikt.

Leven lang leren (3L)

Na het behalen van het KOO-certificaat volgt de opleider het LevenLangLeren-traject. Hiervoor organiseert SOON de '3L-bijeenkomsten'. In 2021 waren dat:

- 19 maart (online): Opfrissen module D-vaardigheden.
- 2 juli: EBM in de opleidingspraktijk: uitdaging voor opleiders en aios.
- 1 oktober: Opfrissen module B-vaardigheden (tweemaal aangeboden).

Er zijn nu **101** opleiders in het 3L-traject.

Trainingen (opleiders van) opleidingsgroepen

Om aan de toenemende zorgvraag van ouderen te voldoen, zullen veel meer specialisten ouderengeneeskunde opgeleid moeten worden. Opleiden binnen een opleidingsgroep biedt hier mogelijkheden voor. Inmiddels zijn er 23 erkende opleidingsgroepen in Nederland.

Voor erkende opleidingsgroepen heeft SOON een scholingsprogramma, dat uit twee geaccrediteerde basistrainingen bestaat (één incompanytraining per jaar).

Daarin kunnen leden van opleidingsgroepen vaardigheden trainen die belangrijk zijn bij het begeleiden van een aios op de werkplek: Training 1: 'Supervisie(-hulpvraag) en feedback' en Training 2: 'Supervisie op leerdoelen'. Deelnemers krijgen tijdens de trainingen de gelegenheid om op basis van eventueel eigen ingebrachte casuïstiek te oefenen met trainingsacteurs.

In 2021 hebben zeven opleidingsgroepen de eerste basistraining gevolgd. Vier opleidingsgroepen waren inmiddels al toe aan de tweede incompanytraining. Twee geplande trainingen zijn wegens COVID-19 geannuleerd.

Ter ondersteuning van opleiders om zich tot leiders van opleidingsgroepen te ontwikkelen, organiseert SOON landelijke bijeenkomsten waarbij leiderschapsscholing, intervisie en uitwisseling centraal staan. In het voorjaar van 2021 is een online-bijeenkomst georganiseerd. In het najaar vond de Masterclass 'Coachen van de eigen opleidingsgroep' plaats, waaraan 18 opleiders van opleidingsgroepen hebben deelgenomen.

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.9 Programma PR & marketing

SOON is al jaren actief met de werving van basisartsen voor de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Voor de meeste activiteiten van het programma PR & marketing gebruikt SOON het beeldmerk Ouderengeneeskunde.NU. Er zijn 260 opleidingsplaatsen voor de opleiding specialist ouderengeneeskunde. Deze worden niet alle benut. Met het programma wordt er volop ingezet om de opleiding en het vak te profileren. Einddoel is om meer en uiteindelijk zelfs voldoende aiOS de opleiding te laten instromen. Door de aanhoudende pandemie in 2021 gingen veel carrièrebeurzen en congressen niet door of werden ze online gehouden en konden we onze doelgroep niet optimaal bereiken. Andere mogelijkheden voor profilering zijn wel volop benut. Ook hebben we een aantal nieuwe activiteiten gerealiseerd.

De communicatiemiddelen van [Ouderengeneeskunde.NU](#) worden actief en continu ingezet en uitgebreid. Een opsomming van de vele activiteiten door SOON:

Ambassadeurs

- Nieuwe [blogs](#) van de ambassadeurs.
- Twee nieuwe [ambassadeurs](#) erbij.
- Een actief ambassadeursnetwerk en twee online ambassadeursbijeenkomsten.

Events

- Twee online [informatiebijeenkomsten](#) met onder andere speeddates met onze vijf instituten in februari en juni, totaal 45 deelnemers.
- Twee keer *Online meeting met een aiOS of specialist*

ouderengeneeskunde in april en september, totaal 19 deelnemers.

- Meeloopdagen georganiseerd voor 35 geïnteresseerden.
- Deelname aan online congressen en medische carrière dag.

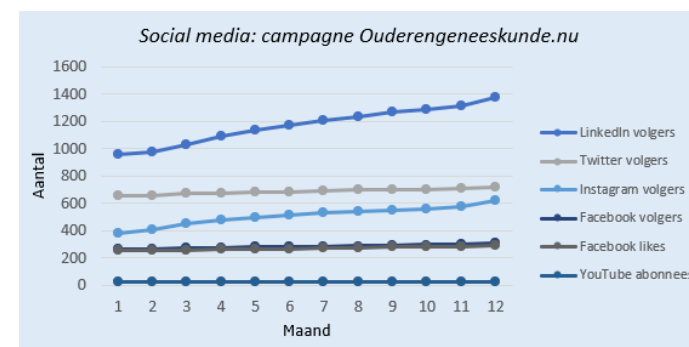
Informatie en pers

- [Factsheet Opleiding ouderengeneeskunde moet groeien](#) en bijbehorende berichtgeving.
- Artikel *Meer opleidingsplaatsen ouderengeneeskunde dan animo* in Medisch Contact.
- [Interview SOON-voorzitter Raymond van de Walle](#) en Verenso-voorzitter Jacqueline de Groot, online-publicatie.
- Nieuwsbrieven voor geïnteresseerde potentiële kandidaten met informatie over het vak, meeloopdagen en informatiebijeenkomst.
- Persberichten en reacties.
- Advertenties en informatieberichten in verschillende tijdschriften en online-nieuwsbrieven van derden.
- Bijdrage aan actieplan Meer instroom in de opleiding met ActiZ, SBOH en Verenso.
- Samenwerking met belangrijke partners in het veld zoals verpleeghuizen, ActiZ, Verenso en SBOH.

Online

- Uitbreiden en optimaliseren van de informatie op de website [Ouderengeneeskunde.NU](#).
- Productie vier interviews voor de [videoserie Daarom ouderengeneeskunde](#), te zien op het Instagram- en YouTube-kanaal van Ouderengeneeskunde.NU.

- 125 grafische ontwerpen, die gebruikt zijn in socialmedia-berichten en op de website.
- [Podcast Dokters buiten het ziekenhuis](#) met specialist ouderengeneeskunde en ambassadeur Karolien Biesheuvel-Leliefeld.
- Meer en frequentere inzet van social media. YouTube is stabiel gebleven met 23 abonnees, op Twitter en Facebook een lichte toename met 717 volgers op Twitter en 307 volgers op Facebook. Op LinkedIn is een flinke stijging van 43,3% gerealiseerd. We zijn hier van 958 naar 1373 volgers gegroeid. Ook op Instagram zijn we fors gestegen naar 618 volgers, dit is een stijging van 62,6%. Op Instagram hebben we 141 berichten geplaatst.

Een relatie tussen de ingezette activiteiten en het aantal kandidaten dat solliciteert voor de opleiding is niet direct te zien. Activiteiten zijn ook met name gericht op profilering en kennismaken met het vak. De stap om daadwerkelijk te gaan solliciteren volgt vaak pas later.

2 Resultaten programma's en projecten 2021

2.10 Programma STARTclass

De landelijke curriculumcommissie monitort ook de kwaliteit van de STARTclass en de samenhang met het overige cursorisch onderwijs voor aios ouderengeneeskunde. De STARTclass wordt uitgevoerd door Schola Medica. De STARTclass kreeg opnieuw een positieve waardering van de aios. In 2021 heeft de landelijke curriculumcommissie adviezen gegeven om dit onderwijs over spoedeisende geneeskunde op bepaalde punten nog sterker af te stemmen op onderwijsdoelen voor de aios ouderengeneeskunde.

In 2021 heeft SOON ook de inhoudelijke pretoets van de STARTclass ouderengeneeskunde jaar 1 en jaar 2 aangeleverd. Op basis van de kenmerkende beroepssituaties (KBS) en de vastgestelde literatuur wordt de pretoets samengesteld. De aios maken de pretoets voorafgaand aan de STARTclass. Schola Medica organiseert de pretoets. Doel van de pretoets is om het niveau van de aios te meten en in beeld te brengen of er extra aandachtspunten zijn die tijdens de praktijkdagen aan bod kunnen komen. Er is afgesproken dat de aios inzage krijgen in de vragen van de pretoets die zij onjuist beantwoord hebben, zodat aios zelf leerdoelen voor de STARTclass te kunnen formuleren.

De afgelopen tijd waren de aios matig tevreden over deze pretoets. Dit had te maken, volgens hen, met de samenstelling van de vragen die niet volledig aansloot op de reader die zij van Schola Medica ontvingen. SOON en Schola Medica hebben deze feedback opgepakt en werken samen aan verbetering.

2.11 Project Blended Onderwijs Opleidingsgroepen

In september 2021 is het SOON-project Blended Onderwijs Opleidingsgroepen, ook wel 'BOO' gestart. Dit project richt zich op het ontwikkelen van een blended-versie van het incompany-scholingsprogramma voor opleidingsgroepen; een mix van online-mogelijkheden en face-to-face sessies. Met de resultaten van BOO kan meer rendement worden gehaald uit de live incompany-trainingen met trainingsacteurs.

Het e-learningdeel van deze training zal uiteindelijk ook beschikbaar worden gesteld aan specialisten ouderengeneeskunde en derdejaars aios die zorgdragen voor de supervisie van coassistenten en/of basisartsen.

2.12 Project uitval aios onderzoek

In het najaar van 2021 is een onderzoek gestart naar wat de redenen zijn van het voortijdig beëindigen van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde en wat aanbevelingen kunnen zijn om deze uitval zo mogelijk te verlagen. Zowel aios als opleiders zijn benaderd om door middel van een interview deel te nemen aan dit onderzoek. Van de 40 uitgenodigde aios hebben er 18 deelgenomen. Van de 31 benaderde opleiders, hebben er 17 deelgenomen. In het onderzoek wordt geen relatie gelegd tussen welke aios welke opleider had. De interviews zijn gehouden in de maanden oktober, november en december via MSTeams of ZOOM. De gegevens uit de interviews worden geanonimiseerd verwerkt. Het streven is om het rapport met de resultaten in 2022 op te leveren en vervolgacties vast te stellen.

2.13 Project herziening landelijk opleidingsplan

Het vak van de specialist ouderengeneeskunde is volop in ontwikkeling. Maatschappelijke en beroepsinhoudelijke ontwikkelingen, veranderende wet- en regelgeving, wijzigingen in bekostiging van ouderenzorg en het belang van interprofessioneel samenwerken, blijven voortdurend van specialisten ouderengeneeskunde vragen om hun manier van werken en vaardigheden hierop af te stemmen. Ook zijn er evaluaties beschikbaar met aandachtspunten ter verbetering van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde in de toekomst.

Daarom is er in 2021 gestart met een herziening van het opleidingsplan. Er is gekozen voor een herziening: houden wat goed is en vernieuwen wat beter kan. De samenstelling van de projectgroep is breed en bestaat uit opleiders, aios, jonge klare, docenten, hoofd van de opleiding en onderwijskundigen. Regelmatig zal worden afgestemd met klankbordgroepen. Het doel van de herziening is om het landelijk opleidingsplan zo in te richten dat het toekomstbestendig is en anticipeert op en voldoet aan veranderingen.

3 Samenwerkingspartners

Samenwerken met andere organisaties is voor SOON essentieel. We beseffen dat we onze doelen en ambities alleen in samenwerking met anderen kunnen realiseren. In die samenwerking gaat het vooral om afstemming, leren en versterken van elkaar.

In 2021 werkte SOON samen met:

- Actiz
- CGS
- Huisartsopleiding Nederland
- KNMG
- IOSO
- NFU
- NVAVG
- RGS
- SBOH
- Schola Medica
- Sogeon
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
- Vason
- Verenso

SOON vindt het belangrijk om op allerlei manieren bij te dragen aan de goede opleiding tot specialist ouderengeneeskunde. Daarom is SOON, via de voorzitter en/of andere bestuursleden van SOON, vertegenwoordigd in:

- bestuur Stichting Schola Medica
- de Kamer Specialisten Ouderengeneeskunde van het Capaciteitsorgaan
- de vergaderingen van het CGS van de KNMG
- vergaderingen IOSO-Basiscurriculum
- overlegvergadering met de LAD over modelinstructie aios en anios
- stuurgroep regionale capaciteitsplanning DMZ

4 Organisatie SOON

Klik op de foto voor meer informatie

SOON is in 12,5 jaar tijd een professionele en slagvaardige organisatie geworden die zich steeds blijft ontwikkelen. Ook dit jaar is het team gegroeid. Het vaste team van SOON bestaat uit elf parttime medewerkers en zes bestuursleden. Ook zijn er twee externe projectleiders. Daarnaast is er een pool met docenten die bij SOON werkt. Samen met docenten, aios, opleiders en medewerkers van de vijf instituten, zorgen deze medewerkers voor een goede uitvoering van de programma's en projecten.

Samenwerking SBOH

De SBOH levert SOON dienstverlenende ondersteuning bij P&O, financiën en facilitaire zaken. SOON hecht waarde aan deze samenwerking.

Ziekteverzuim 2021 SOON had in 2021 een ziekteverzuim van 0,83%. Dit is veel lager dan het landelijk gemiddelde ziekteverzuimpercentage dat dit jaar gestegen is naar 4,8% (CBS).

Bestuur en directie SOON

In 2021 bestond het bestuur en de directie van SOON uit:

- Raymond van de Walle, voorzitter
- Martin Smalbrugge (GERION, Amsterdam UMC), vicevoorzitter
- Victor Chel (SOOL, LUMC), penningmeester
- Anne van den Brink (VOSON, Radboudumc), secretaris
- Mariëlle van der Velden-Daamen (Maastricht Ouderengeneeskunde), bestuurslid
- Coby Tibben (Ouderengeneeskunde Groningen, UMCG), bestuurslid
- Sophie Querido, directeur SOON

Tabel:

Verzuimpercentage bij SOON 2021

	Verzuimpercentage	Aantal meldingen
Mannen	0,57%	2
Vrouwen	0,26%	2
Totaal	0,83%	4

5 Financiële resultaten

Klik hier voor een video

Onderdeel	Begroting	Realisatie	Vershil
Bijdrage SBOH	623.725	566.712	-57.013
Bijdrage Verpleeghuizen	287.824	369.261	81.437
Doorbelaste kosten	267.311	223.834	-43.477
Interest		-37	-37
Totaal baten	1.178.860	1.159.770	-19.090
Personeelskosten*	601.895	726.243	124.328
Huisvestingskosten	69.021	68.529	-492
Bureaunkosten	3.000	1.638	-1.362
Organisatiekosten	19.950	5.929	-14.021
Bestuurskosten	2.750	1.809	-941
Programmakosten*	404.410	297.348	-107.062
Projectkosten*	103.575	44.080	-59.495
Totaal lasten	1.204.601	1.145.576	-59.025
Resultaat boekjaar	€ -25.741	€ 14.194	€ 39.935

Het jaar is met een positief resultaat van € 14.194,- afgesloten.

De inkomsten van SOON bestaan uit een vaste jaarlijkse bijdrage van Stichting SBOH. De vaste bijdrage was in 2021 € 573.031,-. Er is € 50.000,- toegevoegd aan de algemene bestemmings-reserve SOON bij SBOH. SOON ontvangt een projectsubsidie van SBOH voor het project ter uitbreiding van de instroom van € 40.777,-. De totale toegezegde subsidie bedraagt € 99.000,-. In 2021 heeft SOON een bedrag van € 2.904,- van de voorwaardelijke toezegging van het jaar 2013 aangewend. SOON ontvangt van de vijf opleidingsinstituten een vaste bijdrage per aios voor de deelname aan de centrale landelijke kennistoets en het landelijk cursorisch onderwijs. De totale bijdrage voor de centrale landelijke kennistoets bedroeg € 73.642,- en voor het landelijk cursorisch onderwijs € 150.192,-.

De totale bijdrage voor het programma Kader Opleiden Opleiders (KOO) was € 352.825,-. Het bedrag is verdeeld in een bijdrage naar rato van het aantal aios-AVG ad € 38.435,- en een bijdrage naar rato van het aantal aios-O ad € 314.390,-. De werkelijke uitgaven voor het programma van Opleiden van Opleiders was € 333.490,-. Het positieve saldo van € 19.335,- wordt toegevoegd aan de bij SBOH gevormde bestemmingsreserve KOO.

Het resultaat ad € 14.194,- zal worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Het vrij besteedbare vermogen per 31-12-2021 bedraagt € 98.288,- en heeft tot doel de financiële risico's die SOON loopt, te dekken.

6 Ontwikkelingen 2022

[Klik hier voor meer foto's](#)

Met de geformuleerde ambities van 2021, gaat SOON ook in 2022 aan de slag. Met de continuering van activiteiten, programma's en projecten, zal SOON zich weer volop inzetten om de volgende stap te zetten in de realisatie van ons gezamenlijke doel: het opleiden van voldoende, vakbekwame en toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde.

SOON stelt in december haar jaarplan voor het volgende jaar vast. Dit jaarplan wordt gebaseerd op de huidige taken van SOON en sluit aan bij de laatste ontwikkelingen. In het jaarplan zijn de ambities, doelen en bijpassende strategieën om de doelen te realiseren beschreven. Dit laat voldoende ruimte om per programma of project detailplannen te maken. Zo kan SOON inspelen op wat in praktijk nodig is.

-
- **Ambitie 1:**
Voldoende specialisten ouderengeneeskunde opleiden die de best mogelijk medische zorg verlenen aan kwetsbare ouderen en chronisch zieken.
-

Voor beide ambities geldt dat de instituten verantwoordelijk zijn voor de opleiding. SOON draagt bij aan een optimale samenwerking tussen de opleidingsinstituten.

SOON streeft ernaar om voldoende, vakbekwame en toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde op te leiden. Om dit te realiseren zijn er twee ambities centraal gesteld:

-
- **Ambitie 2:**
De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde leidt op tot vakbekwame toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde.
-

6 Ontwikkelingen 2022

Schematische is dat als volgt uitgewerkt voor ambitie 1:

• **Ambitie 1:**

Voldoende specialisten ouderengeneeskunde opleiden die de best mogelijk medische zorg verlenen aan kwetsbare ouderen en chronisch zieken.

Doelen	Strategieën	Dashboard	Acties	Status (per kwartaal)
Opleidingscapaciteit wordt volledig benut met aios die voldoen aan de selectiecriteria van de toelating tot de opleiding.	<ul style="list-style-type: none"> Inbedding van de ouderengeneeskunde in de basisopleiding geneeskunde. Voorlichting en profilering over de opleiding en het vak van de specialist ouderengeneeskunde, geneeskundestudenten en basisartsen. Goed gekwalificeerde kandidataios aannemen op basis van uniforme selectiecriteria, geleidend voor alle opleidingsinstellingen. Voor alle aios voldoende en goede opleidingsplaatsen en stageplaatsen (conform het landelijk opleidingsplan) beschikbaar hebben en te behouden. 	<ul style="list-style-type: none"> Lobby voor meer onderwijs en coschapveraring in de 8 curricula. Communicatieplan en bijbehorende uitvoering realiseren. Verbinding met instituten bij uitvoering. Analyse aanmeldingen kandidaten per ronde en twee maal per jaar landelijk assessorenoverleg. Inzicht krijgen in redenen waarom aios specialisten stoppen met de opleiding. Eenmaal per jaar check of er voldoende en kwalitatief goede opleidings- en stage plaatsen zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> Realisatie stimuleren van ouderengeneeskunde in basiscurriculum. Communicatieplan SOON/ ouderengeneeskunde.nu uitvoeren. Project op naar de 260! Landelijk assessorenoverleg: Advies en evaluaties assessorenoverleg en resultaten sollicitatiegegevens. Project rapport redenen stoppen met de opleiding. Overzicht stage- en opleidingsplaatsen. Overzicht in-uitstroom opleiding specialist ouderengeneeskunde. 	
Kwalitatiefhoogwaardig onderwijs faciliteren dat op een efficiënte manier wordt ontwikkeld en gegeven.	<ul style="list-style-type: none"> Onderwijs aanbieden aanvullend op instituut. Aios worden uitgedaagd het maximale uit zichzelf en het onderwijs te halen. De kwaliteit van het onderwijs continue verbeteren. Beschikbaar hebben van professionele en kundige opleiders voor de begeleiding van aios. 	<ul style="list-style-type: none"> Samenhang landelijk en regionaal modulair onderwijs. Realisatie en evaluatie landelijk onderwijs. Twee maal per jaar landelijke kennistoets. Adviezen (inhoud en uitvoering) beleidskaders landelijk en lokaal cursorisch onderwijs. Kwalitatief hoog onderwijs aanbieden voor opleiders. Inzicht in in- en uitstroom opleiders aantallen. Jaarlijks vaststellen Metis domeinen en evaluatie. 	<ul style="list-style-type: none"> Programma landelijk cursorisch onderwijs. Programma landelijke aiosdag. Programma Kennistoetsen. Curriculumcommissie aios. Programma Opleiden Opleiders (KOO, 3L, Opleidingsgroepen, BOO) Programma Metis. ICT voor instituten. Project herziening Landelijk Opleidingsplan. 	

6 Ontwikkelingen 2022

Schematische is dat als volgt uitgewerkt voor ambitie 2:

• **Ambitie 2:**

De opleiding tot specialist ouderengeneeskunde leidt op tot vakbekwame toekomstbestendige specialisten ouderengeneeskunde.

Doelen	Strategieën	Dashboard	Acties	Status (per kwartaal)
Het faciliteren van effectieve en efficiënte samenwerking tussen de vijf opleidingsinstituten. Het faciliteren van effectieve en efficiënte samenwerking tussen de vijf opleidingsinstituten.	<ul style="list-style-type: none"> Eenduidig beleid in de samenwerking tussen de instituten. Goed beeld van de ontwikkelingen op de vijf instituten. Overstijgende onderwerpen zo mogelijk bij SOON positioneren en opdrachten en taken vaststellen. Instituten/bestuursleden dragen nieuwe/innovatieve ideeën aan. Draagvlak voor de samenwerking daar waar mogelijk medewerkers van de instituten in te zetten. 	<ul style="list-style-type: none"> Beleidsmiddag SOON bestuur De hoofden van de instituten brengen relevante zaken in bij de SOON-bestuursvergadering. Per project en programma is een concrete beschrijving ter goedkeuring door het bestuur. Er is overzicht van contactpersonen van de instituten en een handboek over de werkwijze van SOON beschikbaar voor alle medewerkers van SOON. 	<ul style="list-style-type: none"> SOON bestuursvergadering jaarplanning. Deelname commissie en werkgroep ICT. Nieuwe initiatieven goedkeuren door bestuur. Werken met SOON templates ter ondersteunen van het werken met eenduidige reglementen, programmaplannen, projectopdrachten en jaarplan. Programma Interstavendag. 	
Goede positionering van de opleiding tot specialist ouderengeneeskunde (en daarmee SOON en de opleidingsinstituten) in en met het veld om randvoorwaarden en instroom voor de opleiding te monitoren en verbeteren.	<ul style="list-style-type: none"> Up to date kennis van de ontwikkelingen in de medische vervolgopleidingen. Up to date kennis van de relevante regelgeving. Up to date kennis van ontwikkelingen in het veld. Up to date kennis van de financiering van de opleiding. Resultaten van SOON en de opleidingsinstituten benutten voor profilering. Gespreks en samenwerkingspartner voor veldpartijen. 	<ul style="list-style-type: none"> Twee tot drie maal per jaar bestuurlijk overleg met AVG, CGS, RGS, VASON, Verenso en SBOH. Vertegenwoordiging in het bestuur van Schola Medica. Directieoverleg met Huisartsopleiding Nederland, SOGEON, Schola Medica. Vertegenwoordiging in vergaderingen in Kamer specialisten ouderengeneeskunde (Capaciteitsorgaan). Samenwerking met veldpartijen op 'gedeelde' onderwerpen, zoals met Actiz, Verenso, Vason, SBOH. Samenwerking SOON en de instituten. 	<ul style="list-style-type: none"> Jaarplanning bestuurlijke overleggen SOON en met haar partners. Voorzitter is aanwezig bij vergadering Capaciteitsorgaan, CGS, RGS. Eenmaal per jaar in SOON bestuursvergadering relevante ontwikkelingen mbt de arbeidsmarkt bespreken. Met veldpartijen afstemmen en werken aan gezamenlijke acties (stakeholdersmanagement). Periodiek een SOON nieuwsbrief aan de instituten en partners. Jaarlijks bezoeken van de instituten door verschillende SOON medewerkers. Deelname instituutsmedewerkers aan programmacommissies SOON. 	

7 Risicoparagraaf en impact COVID-19

In voorgaande jaren heeft SOON een risicoanalyse opgesteld voor het komende jaar. Als mogelijke risico's zijn genoemd: wijziging in de hoogte van de toegezegde subsidie vanuit stichting SBOH en uitval van sleutelfunctionarissen in de organisatie vanwege COVID-19.

In 2020 en 2021 zijn beide risico's niet tot uiting gekomen. Met de huidige omikronvariant lijkt het virus een lichtere vorm aan te nemen en vormt het virus wellicht een minder groot risico voor ontwrichting van werkzaamheden bij SOON.

Een risico voor het bestaansrecht van SOON is een afnemend aantal aios dat de opleiding instroomt. De afgelopen jaren is er een lichte stijging van de instroom te zien en met alle inspanningen hiervoor is de verwachting dat deze trend blijft voortzetten. Mocht er in 2022 toch een dalend aantal startende aios zijn, dan kan SOON de algemene reserves aanwenden.

SAMENWERKENDE OPLEIDINGEN TOT
SPECIALIST OUDERENGENEESKUNDE NEDERLAND

colofon

© SOON april 2022

Stichting SOON [Orteliuslaan 750](#) • 3528 BB Utrecht

Contact 030 227 1950 • secretariaat@soon.nl

Eindredactie, opmaak & beeldmateriaal: SOON

www.soon.nl

www.ouderengeneeskunde.nu

